

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: J. G.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 11. 2019, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- 1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 4. 12. 2019 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 14. 11. 2019, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 16. 8.

Shodu s prvopisem potvrzuje

2019, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla žalobci pro nesplnění podmínek zamítnuta jeho žádost o invalidní důchod.

2. Žalobce v žalobě uvedl, že žalovaná založila své rozhodnutí na nepravdivých východiscích, tedy, že žadatel o invalidní důchod musí dovršit věk 65 let, nebo že žalobce neodpracoval potřebných pět let. Krom výše uvedeného rozporoval žalobce také posouzení svého zdravotního stavu, kdy měl za to, že míra poklesu jeho pracovní schopnosti byla posudkovými lékaři stanovena nižší, než odpovídá skutečnému dopadu zdravotních postižení na jeho schopnost pracovat.
3. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že je z ní zřejmé žalobcovo nepochopení zákonné konstrukce nároku na dávku invalidního důchodu, která znemožnila žalované žalobcově žádosti vyhovět. Žalobcova invalidita totiž nevznikla v důsledku pracovního úrazu, což způsobuje, že na žalobcův případ dopadá požadavek získání 5 let pojištění v posledních deseti letech, anebo 10 let v posledních 20 letech před vznikem invalidity. V žádném ze zmíněných úseků přicházejících do úvahy však nabyté (zadokumentované) doby nedosahují právě zákonem řečeného minima. Konstatované datum vzniku invalidity pak nečiní žalobce sporným.
4. Krajský soud poté, co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 14. 11. 2019 (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Z připojeného posudkového spisu žalobce krajský soud zjistil, že se žalobce narodil v roce 1962 a po absolvování hornického učiliště pracoval zejména jako horník a následně dělník. Počínaje dnem 1. 7. 2014 byl uznán invalidním v prvním stupni, ovšem invalidní důchod mu rozhodnutím žalované ze dne 22. 8. 2014, č. j. X přiznán nebyl pro nesplnění podmínky získání potřebné doby pojištění. Dne 8. 4. 2019 pak žalobce požádal o invalidní důchod (rozhodnutí o této žádosti je předmětem tohoto řízení). Žalovaná vydala své prvostupňové rozhodnutí na základě posudku lékařky OSSZ Karviná, která za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce určila chronickou ischemickou chorobu srdeční, tedy postižení uvedené v kapitole IX., oddílu. A, položce 1b přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. Míru poklesu pracovní schopnosti stanovila 40 % a za den vzniku invalidity uznala den 1. 7. 2014.
6. Po podání námitek vypracovala lékařka ČSSZ pro účely napadeného rozhodnutí nový posudek, ve kterém potvrdila závěry posudkové lékařky OSSZ a to jak co do druhu rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, tak co do míry poklesu jeho pracovní schopnosti, kterou rovněž stanovila 40 %.
7. Podle ustanovení § 38 písm. a) z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen z. d. p.): *[p]ojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let, stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.*
8. Podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. f) z. d. p.: *„[p]otřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku nad 28 let pět roků.*

9. Podle ustanovení § 40 odst. 2 z. d. p.: „*[p]otřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.*“
10. Podle ustanovení § 6 z. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), použitelného ve správním řízení soudním díky odkazu v ustanovení § 64 s. ř. s.: „*[v] řízení postupuje soud předvídatelně a v součinnosti s účastníky řízení tak, aby ochrana práv byla rychlá a účinná.*“
11. Stran žalobní námitky, že žalovaná podminila nárok na invalidní důchod dovršením 65 let, soud konstatuje, že tato není důvodná, neboť takovou podmínku napadené rozhodnutí neobsahuje. Soudu se jeví nejpravděpodobnější, že žalobce ve větě na straně 4 napadeného rozhodnutí znějící: „*[p]odle ustanovení § 38 z. č. 155/1995 Sb. má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let...*“ přehlédl zápor. Napadené rozhodnutí, ve shodě s výše citovaným ustanovením § 38 z. d. p., přitom uvádí, že nárok má právě takový pojištěnec, který je mladší 65 let, tedy (za splnění ostatních podmínek) by takovým pojištěncem mohl být i žalobce.
12. Stran námitky spočívající v nesplnění potřebné doby pojištění lze se žalobcem souhlasit, že má za celou svou pracovní kariéru odpracovaných více než pět let, ovšem tuto skutečnost svrchu citovaná ustanovení zákona, která upravují nárok na invalidní důchod, nezohledňují. Dle zákona jsou podstatné toliko tři přesně vymezená období, kdy alespoň v jednom je potřeba splnit požadovaný počet let pojištění, aby měl žalobce nárok na invalidní důchod.
13. Předně jde o období deseti let před vznikem invalidity, ve kterém je potřeba získat alespoň pět let pojištění. Další možností je období dvaceti let před vznikem invalidity, ve kterém je ale třeba získat alespoň deset let pojištění. Poslední možnost je období deseti let končící kdykoli po vzniku invalidity. V žalobcově případě tedy není možné brát v potaz žádnou z jeho dob pojištění získaných před 1. 7. 1994, neboť žalobcova invalidita vznikla dne 1. 7. 2014, kdy toto datum není mezi stranami sporné.
14. Soud k řečené námitce přepočítal dle žalobcem přiloženého osobního listu důchodového pojištění, stejně tak, jako dle dalších těchto listů obsažených ve správním spise, doby pojištění žalobcem získané v jednotlivých rozhodných obdobích a dospěl k následujícím závěrům.
15. V období deseti let před vznikem invalidity, tedy v období 1. 7. 2004 až 30. 6. 2014 získal žalobce 1 rok a 13 dní doby pojištění, a tedy v prvním zkoumaném období podmínku minima získané doby (5 let) nesplnil.

16. V období dvaceti let před vznikem invalidity, tedy v období 1. 7. 1994 až 30. 6. 2014 získal žalobce 5 let a 111 dní pojištění, a tedy v druhém zkoumaném období podmínku minima získané doby (10 let) opět nesplnil.
17. V posledním období, jehož stanovení je flexibilnější, neboť se jedná o období deseti let končící kdykoli po datu vzniku žalobcovy invalidity, sečetl soud doby pojištění v pro žalobce nejpriznivějším období, které začínalo dnem 7. 6. 2009 a končilo posledním dnem, ke kterému je ze spisu seznatelné získání doby pojištění, tedy dnem 6. 6. 2019. V tomto desetiletém období by bylo třeba, aby žalobce získal alespoň 5 let pojištění. K tomu však dle údajů ve spise nedošlo, neboť žalobce získal toliko 3 roky a 30 dní. Soud tedy konstatuje, že ani v třetím a posledním zohledňovaném období žalobce podmínku minima získané doby (5 let) nesplnil.
18. Za tohoto stavu soudu nezbyvá než uznat, že žalovaná rozhodla věcně správně a byvši vázána jasným zněním zákona nemohla rozhodnout jinak. Soud ovšem považuje za vhodné připomenout, že díky flexibilní zákonné konstrukci třetího ze zkoumaných období má žalobce stále možnost na invalidní důchod dosáhnout, a to v případě, že získá chybějící dobu pojištění.
19. Jelikož pro výše popsané příčiny nesplňuje žalobce soudem přezkoumatelné podmínky přiznání invalidního důchodu, považoval soud za rozporné se zásadou rychlosti a efektivity soudní ochrany práv žádat Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí o nové posouzení zdravotního stavu žalobce. Výsledek takového posouzení, které samo pravidelně trvá několik měsíců, by totiž nemohl na nedůvodnosti žaloby ničeho změnit. Soud sám pak zdravotní stav žalobce přezkoumat nemohl, jak se podává např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20.
20. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 13. května 2020

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje

